

Hr Margus Klaan
spordiosakonna juhataja
Kultuuriministeerium

Spordiseaduse muutmise seaduse eelnõu ettepanekud.

Asjaolud:

Spordiseaduse muutmise seaduse eelnõu sõnastuses:

2.3. Spordiürituste korraldamise nõuete ajakohastamine

Eesmärk on ajakohastada ja korrastada spordiürituste korraldamise regulatsiooni (loobuda loa taotlemise nõudest teatud spordiüritustele, mille korraldamisel ja läbiviimisel ei ole praktikas probleeme tekkinud). **Samas on ettepanek loakohustuse alla viia mootorispordiüritused, kus on praktikas turvalisusega probleeme olnud ja kus riskid on suuremad.** Lisaks eeltoodule on eesmärk määratleda seaduse tasandil suurenenud turvanõuetega üritused, mille puhul on kohustus luba taotleda kohaliku omavalitsuse üksuselt (edaspidi ka KOV). Muudatuse eesmärk on tagada spordivõistlustest osasaavatele isikutele julgeolek, turvalisus ja kvaliteetne teenindus.

Uue § 20 lõike 1 kohaselt on spordiüritused, mille korraldamiseks on vaja taotleda luba, järgmised:

1) autospordi, mootorrattaspordi ja veemotospordi võistlus;

- 2) jalgpalli täiskasvanute rahvuskoondise mäng või turniir;
- 3) jalgpalliklubi UEFA karikasarja mäng või turniir; 4) võistlus, mis toimub välitingimustes
- 5) suurenenud turvariskiga spordiüritus.

(2) Suurenenud turvariskiga on spordiüritus:

- 1) millega kaasneb liikluse ümberkorraldamine;
- 2) kus pakutakse alkohoolseid jooke või toimub nende jaemüük, välja arvatud üritus, mis toimub alalise müügikohaga siseruumis;

3) mida korraldatakse selleks mitte ette nähtud ehitises või kohas või õhuruumis;

- 4) kus kasutatakse suuremõõtmelist teisaldatavat tribüüni, lava, telki või muud konstruktsiooni või inimese elule ja tervisele ohtlikku muud lisainventari;
- 5) kus korraldaja kasutab pürotehnilisi tooteid.

Võrreldes kehtiva regulatsiooniga on loa taotlemine edaspidi kohustuslik ka auto-, mootorratta- ja veemotospordi võistlustele.

Selle ettepaneku esitasid asjassepuutuvad spordialaliidud.

1.Kas spordialaliidud EAL, EVL ja EMF esitasid põhjendatuse (kui, et "on praktikas turvalisusega probleeme olnud"), selle vajaduse kehtestamise kohta?

Lõige 5 sätestab, et kui autospordi, mootorrattaspordi ega veemotospordi **võistluse korraldaja** ei ole **autospordi, mootorrattaspordi ega veemotospordi spordialaliit**, lisab ta vastava spordialaliidu kinnitus selle kohta, et võistlus on planeeritud rahvusvaheliste või riigisiseste võistluse korraldamise nõuete kohaselt. Nendel spordialadel on olnud mitmeid juhtumeid, kus

võistlusi korraldatakse rahvusvaheliselt või riigisiselt ilma, et nende nõudeid, sh turvalisuse ja ohutuse nõudeid, järgitaks.

1. On raske mõista, millelel tuginedes on eelnõu kohaselt kavatsus mootorisporis anda selline laialdane ja kõikehõlmav tühistav õigus spordialaliidule?
2. Kuidas on kaitstud võistluse korraldaja, kes ei ole spordialaliidu liige, õigused?

6.3.4. Muudatusest mõjutatud sihtrühm: spordivõistlustel osalejad (nii sportlased kui ka pealtvaatajad) ning elanikkond

Mõju valdkond: mõju siseturvalisusele

Mõju kirjeldus ja olulisus: Spordivõistluste korraldamise reeglite muutmine võib mõjutada spordivõistlustel osalejate turvalisust. Arvestades rahvusvahelist kogemust võib spordivõistluste turvalisusel olla mõju ka elanikkonna turvalisusele laiemalt. Planeeritav muudatus ühtpidi lihtsustab osade võistluste korraldamist, millele ei ole vajalik enam luba taotleda, kuid see muudatus ei suurenda ohtu siseturvalisusele. Arvestades, et muudatus **kohustab auto-, mootorratta- ja veemotospordi** võistluste korraldajaid **taotlema võistluste korraldamiseks luba**, mis enne ei olnud neile kohustuslik, kaasates muu hulgas **vastavat spordialaliitu**, kellel on teadmine **rahvusvahelistest** nõuetest antud spordialadel turvalisuse tagamisest, **mõjutab** muudatus **siseturvalisust positiivselt**. **Kokkuvõttes on mõju siiski väike.**

1. Eelnõu menetlemise käigus on välja selgitatud mõjutatud osapooled ja hindaja hinnangul võib turvalisusele mõju olla, kuid samas ka ei pruugi olla.
2. Kui kokkuvõttes on siseturvalisusele käesoleva meetme rakendamise mõju siiski väike, kas siis on, selle muudatuse rakendamine, sellisel moel põhjendatud?
 - Negatiivse mõjuna võib see esile kutsuda hoopis liigsest bürokraatiast tingitud võistluste korraldajate tegevuse lõpetamise nende endi initsiatiivil.
 - Nii mitmegi motospori harrastajate hulk on märkimisväärne, hakatakse alaga tegelema, selleks sobimatutes kohtades. Tekiks sarnane olukord nagu parklates kogunevad ja drifivad noored.

Kokkuvõtteks:

takistab kavandatav seaduse muudatus sellisel kujul mitmeid mootorispori vastu huvi tekitavaid sündmusi nt:

1. **Säärude "võrride e. enne 1990 aastat NSVLs populaarsed mootri jõul liikuvad liikurid" mõõduvõtt;**
2. **Kellegi eramaal toimuv kõikidele huvilistele mõeldud autode või mootorrataste pölluralli;**
3. **Kardikeskuse hooaja kiireima sõitja välja selgitamine;**
4. **...**

Sisuliselt oleks spordialaliidult saadava kooskõlastuse saamise nõue, loa taotlemise dubleerimisega, harrastajatele mõeldud võistluste korraldajate koormav lisategevus ja puudub igasugune loogiline vajadus seada Eesti harrastusspordile rahvusvahelistele nõuetele vastav raamistik.

ETTEPANEK:

Jätta spordiseaduse muutmise seaduse eelnõust välja autospordi, mootorrattaspordi ja veemotospordi võistluse korraldajale kohustus lisada KOV spordiürituse loa taotlemise käigus autospordi, mootorrattaspordi ja veemotospordi spordialaliidu kinnituse kohalikul tasandil harrastajatele mõeldud võistluste korral,

Sõnastada § 20 lõike 1 järgmiselt:

1) autospordi, mootorrattaspordi ja veemotospordi **RAHVUSVAHELINE** võistlus;

Lisada täiendav lõige:

Käesoleva paragrahvi lõikes (2) punkti 3) sätet ei kohaldata traili, auto ja mootorratta jäärada ja enduro distsipliinidele.

*(Selgitus, nimetatud spordialasid harrastataksegi ekstreemsetes ja rasketes looduslikes ja tehiskeskkondades, nt. kasutusesta seisvad ehitised, kunstlikult ehitatud takistused, raielangid, järsud ja kivised mäenõlvad, jäätunud veekogud)

kuivõrd kavandatud Spordiseaduse regulatsioon aga ka täna kehtiv Avaliku ürituse loa taotlemise regulatsioon ja,

"

–

Spordiürituse korraldaja (edaspidi korraldaja) esitab hiljemalt üks kuu enne spordiürituse korraldamise päeva loa saamiseks kirjaliku taotluse, milles märgib järgmised andmed:

- 1) spordiürituse nimi või nimetus, selle toimumise aeg ja koht;
- 2) korraldaja nimi või nimetus, elukoht või aadress, sünniaeg või registrikood;
- 3) osalevate klubide või koondiste nimed või nimetused, kui see on kohane;
- 4) eeldatav pealtvaatajate arv ja iga võistkonna eeldatav toetajate arv eraldi;
- 5) andmed isiku kohta, kes vastutab avaliku korra ja turvalisuse eest;
- 6) andmed turvaettevõtja kohta ja turvategevuse seaduse § 4 lõike 3 alusel kehtestatud turvategevuse eeskirja kohaselt koostatud turvaplaan korra pidamiseks või korraldajapoolsete korrapidajate arv ja nende tööülesannete kirjeldus;
- 7) andmed piletimüügi korraldamise kohta;
- 8) andmed osalevate võistkondade toetajate üksteisest eraldamise korralduse kohta;
- 9) andmed spordiürituse toimumise kohas kavandatud alkohoolse joogi jaemüügi korralduse kohta;
- 10) andmed sõidukite parkimise korralduse kohta;
- 11) korraldaja hinnang spordiürituse toimumise ajal esineda võivate turvariskide kohta ning nende maandamise meetmed;
- 12) info ligipääsetavuse ning erivajadustega inimeste kaasamiseks planeeritud tegevuste kohta;
- 13) info pürotehniliste toodete kasutamise kohta korraldaja poolt.

"

–

reguleerib kõik vajalikud turvalisust käsitlevad ohtusid ennetavad tegevused.

Lisaks:

Läheb, meie hinnangul kavandatud autospordi, mootorrattaspordi ja veemotospordi võistluse korraldajale kohustus lisada KOV spordiürituse loa taotlemise käigus autospordi, mootorrattaspordi ja veemotospordi spordialaliidu kinnituse kohustus vastuollu Põhiseaduse §

31-ga ettevõtlusvabaduse osas ja 20.03.2024 Riigikohtu lahendiga Eesti Autosportiliit vs Eesti Kardiliit. <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/riigikohus-spordialaliidu-padevus-peab-olema-piiritletud>

Riigikohus: spordialaliidu pädevus peab olema piiritletud
20. märts 2024

Riigikohus rõhutas tänases määruses, et spordialaliidu pädevus peab olema piiritletud läbipaistvate, selgete ja täpsete sisuliste kriteeriumidega, mis võimaldavad vältida selle meelevaldset kasutamist.

EESTI AUTOSPORDI LIIT otsustas 2022. aasta juulis seada Eesti Kardiliidule ja selle juhatuse liikmele ning ühele kardisõidu spordiklubi juhile (hagejatele) kolme aasta pikkuse autospordis tegutsemise keelu nii Eestis kui ka rahvusvaheliselt. Keeld hõlmab lisaks võistlemisele ka võistluste korraldamist ja registreerimist.

Keeluga karistatud isikud pöördusid enda õiguste kaitsmiseks kohtusse. Esmalt tõstati aga küsimus, kas neil on üldse õiguslikku huvi tuvastada EESTI AUTOSPORDI LIIDU otsuse tühisus, kuivõrd ükski neist pole keelu kehtestanud liidu liige.

Riigikohtu tsiviilkolleegium selgitas, et kuigi üldjuhul ei saa juriidilise isiku otsus mõjutada ega piirata kolmandatele isikutele seadusest või tehingust tulenevaid õigusi, võib rahvuslikul spordialaliidul olla monopoolne või sellesarnane seisund, mis võimaldab tal sisuliselt otsustada selle üle, kes ja millistel tingimustel võib mingis eluvaldkonnas tegutseda. Sellisel juhul peab olema isikul, kellel on piiratud vastavas valdkonnas tegutseda, võimalus saada piirangu vastu kohtulikku kaitset.

Spordialaliidu otsus või tema seatud piirang võib osutada põhimõtteliselt turgu valitsevat seisundit kuritarvitavaks. Näiteks siis, kui liit piirab ettevõtjatel turule pääsu sellega, et seab nende tegevuse sõltuvusse enda kehtestatud reeglitest, mille üle ei teosta järelevalvet keegi peale spordialaliidu enda.

Kolleegium sedastas, et seega võib otsusest või teost kahjustatud isik sellisel juhul nõuda spordialaliidult otsuse muutmist või rikkumise lõpetamist. Hagejatel on õiguslik huvi tuvastada EESTI AUTOSPORDILIIDU otsuse tühisus juhul, kui liidu otsus toob neile kaasa (negatiivseid) õiguslikke tagajärgi. Hagejad tuginevad sellele, et nad ei saa liidu otsuse tõttu autospordis tegutseda, kuid sooviksid seda teha.

Seega tuleb kohtutel kontrollida hagejate väiteid sisuliselt ja hinnata, kas need toovad kaasa liidu otsuse tühisuse või mitte. Riigikohus tühistas madalamate kohtuastmete määrused samas asjas ja saatis selle maakohtusse uuesti läbivaatamiseks.

[Kohtumäärusega](#) saab tutvuda Riigikohtu veebilehel.

Alla kirjutanud:

Eesti Enduro harrastajad

Piksepini sarja korraldajad

Estonian Enduro Super Series sarja korraldajad

Apex Endurosarja korraldajad

I'Do Hard Enduro võistluse korraldajad

Sadala Kilowatt võistluse korraldajad

Enduro Magnifico võistluse korraldajad

Kestvus Mörin võistluse korraldajad